

de rationerende og regulerende Foranstaltninger, og at nogle af dem maaske endda yderligere maa opretholdes; og Partiernes indrømmer, at Ministeriet i og for sig ikke synes uvilligt til en Afvikling som den, der ønskes. Alligevel har de Konservative og Venstre i Folketinget stillet en Fordring, der gør al denne saglige Enighed betydningsløs: Loven af 7. August skal bortfalde inden en ganske bestemt i den allernærmeste Fremtid indtrædende Dag uden Hensyn til, om Sagen til den Tid har kunnet forberedes paa rette Maade, og uden Hensyn til, om man derved mulig paa afgørende Punkter kastes ud i et tomt Rum, hvor den gældende Lov er bortfaldet uden maaske at være afløst af en ny Ordning, og hvor derfor de Misbrug, der ligger paa Lur, kan tumle sig, som de vil, til Skade for Befolkningen og for Samfundet. Det har Regeringen, og jeg synes med fuld Føje, ikke ment at kunne gaa ind paa. Hvis det nu alligevel knyttes til Statslaansloven som en Betingelse, saa er det det samme som uden saglig Føje at rejse en politisk Strid, som Tidsforholdene synes kraftigt at maatte fraraade. Er det virkelig Øjeblikket til at fremkalde et Regeringsskifte? Hvem skal danne den Regering, som hurtig maa træde til? Forpligtelsen dertil plejer at paahvile det Parti, der ved sine Afstemninger tvinger den sidende Regering bort. Men hvis det er her i Landstinget, at Sagen strander, saa skal vi enten — hvad jeg dog anser for en Umulighed — i Strid med vor Forfatnings Forudsætninger have en Landstingsregering med Folketinget som Modstander, eller en Regering udgaaet fra Folketingets Mindretal. Og det hjælper lidet, at dette Mindretal siger, at Folketingsflertallet har den Pligt at danne Regeringen. Den Pligt hviler paa en Ret, som Folketingets Mindretal i saa Fald ved Landstingets Hjælp har fornægtet, Flertallets Ret til paa de afgørende politiske Punkter at være den ledende Myndighed, hvis Afgørelse staar ved Magt. Maaske man vil tale om Opløsning af Folketinget og nye Valg. De kan jo udskrives, men først efter længere Tids Forløb afholdes, og det turde dog være tvivlsomt, om det vilde være rigtigt nu, da vi af andre Hensyn snart derefter paa ny skal afholde Rigsdagsvalg, at kaste Befolkningen ud i en Valgkamp. Landstinget kan jo under de foreliggende Forhold ikke opløses; men netop denne Forret gør det dobbelt nødvendigt, at Landstinget ikke bruger den Magt, der ligger deri, til at indvarsle en Kamp mellem Tingene, som vi i 1894 troede at være ude over, som vi i 1901 ansaa for skrinlagt, og som vi

i 1915 mente udelukket fra Genopstandelse.

Jeg tilraader derfor, at man gaar forsigtigt til Værks, at man ikke letsindigt sætter det politiske Livs fredelige Udvikling paa Spil. Jeg skal her ikke minde om, hvad vi i disse Krigsaar skylder det Ministerium, man har tænkt paa at styrte — Historien vil erindre det. Men jeg skal pege paa det lidet opbyggelige i, om vi, samtidig med, at Rigsdagen sender udvalgte Mænd til Udlandet for at bevisliggøre Enigheden mellem alle Partier og med Regeringen om et for Landets og Rigets Fremtid afgørende Spørgsmaal, herhjemme rejser Strid og Splid i Folket Landet over og med Synet heraf hilser hjemvendende, længselsfuldt ventede Landsmænd velkommen.

Jeg anbefaler da paa mit Partis Vegne Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Finansministeren (Brandes): Det er gaaet saaledes i denne Debat, at Lovforslaget selv, det finansielle Spørgsmaal, desværre, maa jeg sige, har udgjort det ringeste Emne for Debatten, men at denne langt mere og dybere har indladt sig med den politiske Del af Sagen, den politiske Del, der i intet vedkommer det nærværende Forslag. Men jeg skal ikke følge de ærede Ordførere for de forskellige Partier heri. Det forekommer mig ogsaa, at der indirekte gennem den ærede Ordfører for Venstrepartiets (Jørgen Pedersen) Udtalelser kunde skimtes dette, skønt han selv var inde paa den politiske Side af Sagen, at Ord var ret overflødige her oppe i Landstinget, og at man nu maatte forhandle videre gennem et om Sagen nedsat Udvalg, skønt det ærede Medlem ikke havde stor Forhaabning til — saaledes maatte jeg forstaa ham —, at der skulde komme noget ud af denne Forhandling. Og hvis Sagen ligger saaledes, at den er afgjort, hvad jeg ikke kan have nogen Mening om, men hvis Sagen virkelig ligger saaledes, at den alt er afgjort ved Partibeslutning, bliver der jo ogsaa fra Ministeriets Side ringe Grund til nu at udtale sig om Enkeltheder. Imidlertid, jeg nægter ikke, at jeg stadig maa væрге mig imod den Forestilling, at det høje Landsting under Ledelse af den ærede Ordfører for Partiet Venstre (Jørgen Pedersen) vil være delagtig i en saa, jeg havde nær sagt, halsløs Gerning, som det vilde være nu at rejse Kamp mellem Landsting og Folketing.

Jeg skal indskrænke mig til at gøre nogle faa Bemærkninger om de Udtalelser af finansiell Art, som er fremkommet. Den